

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Dosztályosjegyek

nagy választékban a helybeli
egyedüli főelarusítónál

KUNETZ MÓR

banküzletében Szabadkán.

Egész	fél	negyed	nyolcad
18.—	6.—	3.—	1.50

Huzás már csütörtökön.

A városok népesedése.

—y. Ijesztő mérvben szaporodik az országban a naplopók és ingyenélők száma, a kik a nagyobb városok népességét szaporítják s a tízévenként ismétlődő népszámlálások eredményét „örvendetesen“ fokozzák. Városunk boldog önérzettel hangoztatja, hogy lakosságának száma ma már százezer körül jár s e mellett napról-napra nagyobb a drágaság és szembeötlőbb a nyomor. Nálunk a népesedés, a lakosság számának rohamos szaporodása nem tejlődést, gyarapodást, jólétet és boldogságot jelent, hanem azt, hogy itt a henye, dologkerülő csavargók biztos menedékre találnak s munka nélkül is megélhetnek. Boldog, boldogtalan beállit a városba, valamelyik külvárosi beszálló korcsma istállójában, vagy padlásán meghuzza magát, aztán kiáll a placra s csinálja a nagy szociálpolitikát. Ha jól megtizetik, egy-két napig dolgozik, aztán a pálinkás lyukban „geberdusz“ mellett politizál tovább s várja a jó szerencsét, a jövőt, az új állami és társadalmi rend elkövetkezését.

A nagy városok népesedését nem a produktív, tisztességes, vagyonos elemek betelepődése mozditja elő, hanem a falusi proletárság, mely otthon nem akar dolgozni s mivel a falvakon jótékonyági egyletek, népkonyhák hiányában munka nél-

kül fölkapik az ember álla, egyenként és csapatosan vonulnak be a városokba, ahol a különböző jótékony egyletek is enyhítik a szűkölködők szenvedéseit s a népkonyhán ingyen találhatnak az érkező kosztosoknak. Ha a városnak örömeire szolgál a népesedés e fajtája, létesítenek mentől több emberbaráti intézményt, valamennyit az eddigi rendszer alapján, s szabadon engedjék itt letelepedni a falusi herék ezreit, pár évtized múlva városunkból világváros lesz.

A városunkban letelepedő szegénység négy-öt évig eltenögödik, községi adót is fizet valamelyest s szépen, észrevétlen odaváló illetőségüvé válik és ezzel mindenkorra a város nyakába szakad. Ha megunta a munkát s a pálinka tönkretette szervezetét, bemegy a kórházba és ott éli napjait a város közpénztárának terhére. Egy ideig a helyi kórházban élvezi az ingyenes ellátást és uri kikosztolást, azután végig látogatja az ország összes kórházait s megindulnak a hivatalokban az illetőséget megállapító hosszas és költséges eljárások, a haszontalan irkafirkák, fogy a tinta, fogy a papír s a vége a mulatságnak az, hogy a város fizet. Pár évtized óta ez már rendszerré vált s a mióta így is meg lehet élni, kétségbeejtőleg növekszik a léhütők száma, a nagyvárosok népességének „örvendetes“ szaporulata.

Nagyon itt volna már az ideje, hogy a város a falusijöttmentek, csavargók, dologkerülő idegen jövevények beözönlését s letelepedését megakadályozza. Már csak az okból is, hogy a helybeli tisztességes munkások keresetképességét ne gyengíthessék s a közbiztonságot ne zavarják. A sok beköltöző falusi proletár, ha meg is keresi ke-

nyerét, gyermekeivel megtölti az iskolákat s szegénység címén nem fizet tandíjat, ingyenes gyógykezelést igényel s mindez a városnak sok pénzébe kerül. A szegénység nem lehet jogcím arra, hogy a könnyelmű, léha népet a munkás emberek verjeteikből töltött közpénztárak terhére tartsák el. A ki egészséges, munkabíró, az dolgozzék s meg fog élni a maga erejéből: a ki nem dolgozik, az ne egyék. Letelepedést és illetőséget csak olyan egyén szerezhethet, aki méltó arra, hogy a város polgársága kebelébe fölvegye.

Meg kell a város közönségét szabadítani a fölösleges teherrel s a jóra való, derék, munkás polgárság házatájékát a parasitáktól meg kell tisztogatni.

ORSZÁGGYULÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól.

Budapest, máj. 22.

Rövid ülése lesz ma a Háznak és az érdeklődés ezzel arányban áll. Fél 12-kor alig vannak néhányan a folyosón. Ugron Gábor az egyik sarkokban nagy sereg újságíróknak és képviselőnek magyarázatot tart a megoldásról. De egyébként egyhangú minden.

Justh Gyula elnök fél tizenkettőkor nyitja meg az ülést.

Szakács Zoltán felolvassa a múlt ülés jegyzőkönyvét, melyet minden észrevétel nélkül hitelesítenek.

Justh Gyula: Szomorodott szível jelenti, hogy Andrássy Tivadar gróf a tóketerebesi kerület képviselője e hó 13-án elhunyt. Méltatja érdemeit, ezek között azt, hogy mint a Ház alelnöke Kossuth Lajos temetésére vezette a Ház küldöttségét. Indítványozza, hogy emlékéket jegyzőkönyvben örökítsék meg.

Az új választás elrendelésére kér felhatalmazást. (A Ház megadja.)

Jelenti, hogy a Ház küldöttségnek élén részt vett a zombori Schweidel szobor leleplezésén és koszorút helyezett el.

Bánffy Dezső szegedi mandátuma végleg igazoltatik, de nyolc nap alatt nyilatkozni köteles, hogy két mandátuma közül melyiket tartja meg.

Papp Elek hat heti szabadságot kér. A Ház megadja.

Szeged, Komárom, Czepléd városok a válság megoldása érdekében küldtek feliratot.

Okolicsányi László felolvassa az összeférhetlenségi állandó bizottságnak Capdebó Gergely ügyében hozott felmentő ítéletet.

Elnök: Krasznay Ferenc bejelentést tett mentelmi jogának megsértése miatt. Kéri az ügyet a mentelmi bizottsághoz utasítani.

Kálony József 18 mentelmi bejelentést tesz, kéri azokat kinyomatni és szétosztani.

Hock Jánost is mint képviselőt megidéztek a december 13-ika miatt, tehát bejelenti mentelmi jogának megsértését.

Elnök: Kiadatik a bizottságnak.

Ráth Endre tett hasonló bejelentést, mely szintén a bizottságnak adatik ki.

Elnök javasolja, hogy a legközelebbi ülés szerdán d. e. 10 órakor legyen. Napirenden szerepelnek a gazdasági és könyvtári bizottságok jelentései.

A Ház hozzájárul.

Az ülés vége 12 órakor.

Elégtétel a polgármesternek.

Méltó felháborodást keltett annak idején városszerte dr. Pleszkovics Lukács helybeli gyakorló ügyvéd ama vádja, amelylyel dr. Biró Károly polgármestert, újjáéledt közigazgatásunk vezetőjét egy felszólamlási okirat elveszése miatt illette.

Hosszu idő mult el azóta, polgármesterünk azóta újabb és újabb érdemeket szerzett azzal, hogy városunk felvirágoztatása, — közigazgatásunk mintaszerűvé tétele érdekében fáradságot nem ismervé munkálkodott s egész társadalmunk, mely városunk javát látja szem előtt, büszkén vallja őt a magáénak.

A meggyanúsításért pedig ma megkapta a fényes elégtételt, a bíróság kimondotta, hogy Pleszkovics dr. állítása rágalom volt s a polgármester visszautasítása, melylyel meggyanúsítója eljárását nemtelen inszINUÁCIÓNAK jellemezte, helyén való volt.

Dr. Pleszkovics Lukács ügyvéd a múlt évi virilista névjegyzék ellen egy feljelentést küldött be dr. Biró Károly polgármesterhez, melyben kifogást emel Skozza Zoltán és Vukovics József értékképviselők felvétele ellen.

Mikor a polgármester a beadványt elakarta intézni, azt nem találta az

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatos szer: **tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, szamárhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánltatik.**

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban 4. — kor.-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alatt czéggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájcz.)

akták között s azonnal felhivta Pleszkovics drt, hogy 8 nap alatt újabb felszólamlást adjon be.

Pleszkovics dr. erre azzal felelt, hogy panaszt nyújtott be a belügyminiszterhez, melyben a polgármestert megvádolja azzal, hogy az aktákat ő tüntette el.

A belügyminiszter a panaszt elintézés végett leküldte a közigazgatási bizottsághoz, amely egyhangulag úgy határozott, hogy a vizsgálatot nem rendeli el, mert a polgármester hivatali működését és egyéni jellemét olyanak ismeri, hogy egy akta eltüntetésére képesnek nem tartja és felhívta a polgármestert, hogy Pleszkovics dr. ellen büntető uton keresen elégtételt.

A kir. ügyészség a vád képviselét elfogadta és vizsgálat megejtése nélkül vádiratot készített. A vádtanács Pleszkovics dr. állításában csupán következtetést látott s az eljárást megszüntette, de a felelőzés folytán a szegedi kir. tábla feloldotta határozatot és Pleszkovicsot vád alá helyezte.

Ma délelőtt tartották meg a főtárgyalást nagy érdeklődés mellett. A tanácsban Marián Miklós elnökölt. A vádhatóságot dr. Aczél Imre kir. alügyész képviselte. Sérített képviselőiben dr. Brenner József, vádlott védőjeként dr. Révész Ernő ügyvédek jelentek meg.

A tárgyalás megnyitása után dr. Révész védő hatásköri kifogást emel. Az ügyész ellenészrevétele után a törvényszék a kifogásnak nem ad helyt.

Ezután a vádirat és az összes vonatkozó iratok felolvasására került a sor.

Pleszkovics drt hallgatta ki a bíróság elsőnek. Vádlott nem érzte magát bűnözőnek, mert a szándékos eltüntetésre vonatkozó kifejezést felhasználásában használta.

Révész Ernő dr. védő viszonyvátat emel, mert a polgármester egy nyilatkozatában Pleszkovics eljárását nemtelen inszinuációnak jellemezte. Ezért a polgármestert becsületsértés vétsége miatt kéri elítélni.

Aczél Imre dr. kir. alügyész ellenzi a viszonyvátat együttes tárgyalását, mert a polgármester kijelentése az inkriminált rágalmozó panasztétel után történt. A kir. törvényszék az együttes tárgyalást rendeli el, miért a vádhatóság képviselője semmisségi panasszal él.

Biró Károly dr. polgármestert a bíróság csupán a viszonyvádra vonatkozólag hallgatja ki. A polgármester kijelenti, hogy visszautasító kitélével, mint köztisztviselő csupán az esetet, nem pedig a személyt jellemezte. Az elnök ama kérdésére, hogy kívánja a vádlott megbüntetését azzal felel, hogy ha csupán magánszemélyéről volna szó, nem kívánná, polgármesteri állására való tekintetből azonban ragaszkodnia kell a vádlott megbüntetéséhez.

A vád és védelem részéről elhangzott beszédek után Pleszkovics dr. újabb hosszabb beszédben igyekezett nem anyira magát megvédeni mint a sérített polgármester ellen demonstrálni

Biró Károly polgármester még anynyit jegyez meg, hogy sem az igazoló, sem pedig a bíráló választmányának nem tagja s iktató sem lévén az ő hivatalában, már ezért sem vonható felelősségre az akta elveszéseért. Pleszkovicsnak különben elég alkalma lett volna bizonyítani, de nem bizonyított, mert nem is tudott.

A bíróság ezután meghozta az ítéletét, melyben Pleszkovics Lukács

dr.-t hatóság elleni rágalmozás vétségében bűnösnek mondja ki és ezért 500 korona pénzbüntetésre ítéli. Bíró Károly dr. polgármestert azonban az ellene emelt viszonyvátat alól felmenti, azon indoklással, mert a visszautasító kitétel nem képez becsületsértést és ott, a hol tételt, helyén való is volt.

A vádhatóság képviselője Pleszkovics dr. terhére súlyosításért és a a 92. §. alkalmazása miatt, illetve a védője pedig a bűnösség kimondása miatt felelőzést jelentettek be.

Bankközgyűlés rendőri beavatkozással.

A Bácskai Hitelbank f. hó 21-én tüzte ki első közgyűlését, mely bizonyos elemek jóakarátából zajos jelenetek, botránnyok és tettelegességek színhelyévé vált.

A közgyűlésre körülbelül 150 tag gyűlt egybe, akiknek egy része már napok óta harcias hangulatba hozott azon célból, hogy az igazgatóságnak egy tagja, Horovitz Ignác mellett kardoskodjanak, akiről kiszivárgott, hogy az igazgatóság elnöki tisztétől és 2400 korona évi tiszteldijától megfosztotta. Horovitz és pártja az igazgatóságnak ezt a határozatot respektálni nem akarván, csunya módon készültek harcra. —

Az ülést 10 órakor ketten, a volt elnök, Horovitz és az új elnök, Kunetz Kálmán nyitották meg egyszerűen. A harcias párt turbulens elemei már ekkor kezdték a fűlölködő lármát, melyet még tetézt Horovitznak folytonos csengettyűrázása. Kunetz kijelölte jegyzőnek az intézet titkárát, Horovitz pedig egy ügyvédet és amíg a Horovitzpárt dörömböléssel, pad- és asztalveréssel akarta erejét produkálni és szidalmazó képességét a legdrasztikusabb módon bebizonyítani, addig a másik párt belefogott a napirend letárgyalásába, melyet a választásokig keresztülvitett az eléggé erélyesnek és higgadtnak bizonyult Kunetz Kálmán, akinek a pártja minden rendezavarástól tartózkodott és türelemmel fogadta a legdurvább és legilletlenebb kifejezésű szidalmakat. Eközben emelt szót Klein Adolf dr., aki a kedélyek csillapítására vállalkozott és kinek az volt a véleménye, hogy ha Horovitzot detronizálták is, azért ő csak hadd elnököljön. Am ez a beszéd sem ment olyan simán, mint ahogyan a tudósító pennája a papíron végig sétál, mert egy-egy közbeszólásra a szidalmak tömege volt a válasz. — Előljárt ezekben egy ismert nevű ügyvéd, aki magaviseletével mintegy vezetni látszott a Horovitz-pártot és a turbulens elemet. Majd id. Gálly György tudott magának egy kis csöndet teremteni, aki az elnöklői kérdést nem vita útján, hanem az alapszabályok rendelkezései szerint óhajtott volna eldönteni és erre nézve kért felvilágosítást.

Ezt megadandó, a titkár jelentkeztet szólásra, a kit az egyik párt, már t. i. a turbulens egyszerűen lehurrogni akart. Ez átengedte a szót Dr. Bartának, aki ismételte Klein dr. ajánlatát. Ekkor tört ki az igazi háború. Egy közismert városi polgár, aki nem látszott a Horovitz párthoz tartozónak, egy ártatlan közbeszólást engedett meg magának, azt t. i., hogy „hát hallgassák meg legalább a saját emberüket, hisz nem vagyunk vadak között.” — mire a felelet egy mellbeütés vala. És ekkor jelenik meg a teremben a rendőrség. László

kapitány egyenesen odament az elnök Klunetzhez és felhívta az elnöki szék elhagyására és a csengettyű átadására, mert tudtával itt más az elnök, a hitközségi elnök pedig a rendőrségnek jelentette, hogy az az elnök az ülést feloszlatta, a termet a hitközség tehát nem adja át, — hát oszolja Kunetz bemutatja az igazgatóság egyhangú határozatát, mely Horovitzot az elnöki tiszte alól feloldotta, a kapitánynak ez Hekuba volt és a távozás mellett maradt. Kunetz ennek nem tett eleget és folytatta az ülést, melynek során Horovitz Ignácot névszerinti szavazással — több mint 200 szavazattal adatott be — igazgatósági tagságtól elmozdították.

Mi a magunk részéről — száraz leírását adva a történeteknek — nem tehetjük le tudósítói tollunkat anélkül, hogy az elmondottakhoz egy pár szót ne fűzzünk.

Horovitz Ignác tisztelt egyéniségét nem bántotta senki, nem is bánthatja, mi is csak elismerőleg nyilatkozhatunk felőle. A banknál tanúsított magaviseletét sem tesszük, nem is tehetjük kritika tárgyává; de azt hibáztatjuk, hogy makacsul ragaszkodva a tisztség megtartásához, melyet tőle — jogosan-e, jogtalanul-e? nem kutatjuk — megvontak, ilyen lefolyást „biztosított” a szegény befizető tagok gyűlésének. Ha jogtalanul fosztotta meg igazgatósága, ott a bíróság, megszerzi neki a jogot és felelősségre vonja a jogfosztókat; ha jogosan tette az igazgatósága, akkor felre kellett volna vonulnia. Utóvégre — tudunkkal — Kunetz Kálmán alelnök volt, alapítója a banknak, sőt fenntartója, az igazgatóságnak legutóbb megválasztott elnöke Horovitz helyébe, miért ne vezethette volna ez az ülést?

A husvágás botránnyai.

— Magán vágóhidak. —

Egy idő óta nagyon gyakran kell megemlékeznünk azokról a kihágásokokról, melyeket a husvágás körül felfedeznek. Különösen Govorkovics Aladár, a közbüvéhid felügyelőjének köszönhetjük, hogy e sok tekintetben veszedelmes manipulációkról a leplel sikeresül lerántani.

Ujabbán ismét különös manipulációknak jöttek nyomára, amelyek szinte hihetetlen vakmerőségre vallanak. Nagyon sokan vannak Szabadkán, akik iparengedély nélkül üzik a tiltott husvágást. Govorkovics József egy ilyen kontárt leplezett le Bukvics Félix személyében. Tudják azonban bizonyosan, hogy kivüle még számosan kontárkodnak, s az illetékes közegek most megkértszerezett figyelemmel vannak a kontárkodóknak a nyomába.

A család érdekes, vakmerő módját fedezte fel ugyancsak Govorkovics József, a zombori kapunál fekvő ugynevezett Honkó-faluban.

A vágóhidak legújabb fajtáit, a magánvágóhidakat fedezték itt föl. És nem is egyet, hanem hármát, három kocsmárosnál. Ezek: Ivics István, a Mánicsné-féle kocsmá és Bacsics József kocsmája.

Ezek a magánvágóhidakon tettszés szerint vágottat boldog, boldogtalan, ha 4 fillértől kezdődő, a levágott jószág fajja szerint emelkedő díjakat megfizette. Természetes, hogy mindez károsította a várost, károsította az iparosokat, mert a kontárrok a titokban levágott hússal házaltak, de veszélyeztetette a közegészséget is, mert mindenfélét egészségügyi ellenőrzés hiányában beteg jószágot is vághattak.

Rendőrségünknek tehát ismét alkalma lesz erélyes fellépésével a helyzeten javítani.

HIREK

TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Május 28. Hangverseny a főgimnáziumban

Május 31. A szabadkai tanítói járáskör ülése d. e. 9 órakor a központi elemi iskola dísztermében.

Junius 11. A m. á. v. altiszti kör műpártoló osztályának műkedvelői színelőadása a városi színházban.

Junius hó 12-én a Magyarországi Famunkások Szabadkai Szakcsoportjának színelőadással egybekötött táncvigalma a Hungáriában.

Junius 12. A szabadkai I-és négyzet és a szent Antal kenyere című kath. népkönyha néplétevénye.

— A szabadkai gazdakör közgyűlése. Szabadka egyik legtekintélyesebb köre, a gazdakör, tegnaptartotta Regényi Lajos elnöklele alatt évi rendes közgyűlést. A közgyűlésen egyhangulag tudomásul vették a jelentéseket, melyek a kör fejlődését tanúsítják. Vojnich Gyula dr., a kör titkára elfoglaltság miatt állásáról lemondott. A titkári állást legközelebb fogják csak betölteni.

— Félix napja. Mamuzsich Félix, kanonok plébános, tegnaptünnepelte névnapját. Bezerédy István főispán, Bíró Károly polgármester, városunk társadalmának előkelőségei kívántak a szent-Teréz plébánia plébánosának boldog névünnepet. A nagyszámu szerencsekívánatok bizonyítékai a plébánost övező szeretetnek.

— A kaszinó majálisa. A nemzeti kaszinó igazgatósága ez uton hozza tudomásra, hogy május hó 27-én azaz szombaton Palicson majálist rendez. A majális délután 5 órakor kezdődik. Este 8 órakor a nagyvendéglőben táncmulatság lesz. Belelépti díj nincs. Éjfélkor és éjféltűán 2 órakor külön villamos kocsikról gondoskodik. A majálisra külön meghívók nem küldetnek szét.

— Érettségi biztosok. A vallás és közoktatásügyi miniszter a zombori felső kereskedelmi iskola érettségi vizsgálatára Kulinyi Zsigmond szegedi keresk. és iparkamarai titkárt, az újvidékihez pedig Tordai Imre igazgatót küldötte ki miniszteri biztosokul.

— Sztrajk Szabadkán. A festő és mázó munkások ma megindították a bérharcot munkaadók ellen. A munkát még az inasoknak sem engedik meg. Remélhetőleg a munkások és munkaadók között néhány nap mulva megtörténik a kiegyezés.

— A keramit-ut befejezése. Ma fejezték be a szent István teret átszelő uttest keramittal való kirakását. Még csak néhány jó eső, mely lemossa a cement port és a Kossuth-utcától a Deák-utcaig vonuló uttest szabályos keramit-tégláinak sárgás színe, jóleső változatosság lesz a szemnek a főtér poros, szürke egyhanguságában. A főtér szépségét tehát emeli és tisztántartását pedig megkönnyíti ez a keramit ut. Szinte óhajta az ember, hogy minél előbb, minél több utca szürke kövezetét pótolja a keramit burkolat, amelynek legfőbb előnye az évtizedekre tartódó tartósság. Sokszor elnéztük a bámulatos rendben, ügyességgel és teljesen nesztelenül folyó munkát, amely szakértőink véleménye szerint minden tekintetben a legkifogástalanabb. Az anyag jóságáért kezeskedik a

keramit-gyár, a munka kifogástalan, mintaszerű bevezetése Littkei Gábornak, a gyár főtisztviselőjének érdeme, akinek a munka szép és közmegelegedést keltő elvégzésében Schmidt József, a gyár kitűnő munkavezetője is segédkezett. Városunk lakossága bizonyára meglepődéssel szemléli utcáink és tereinknek szépülését, különösen, mikor tudja, hogy a szépítés munkáinál a munka tartósságára nagy gondot fordítottak akkor, mikor a legtartósabb burkoló anyagot választották. Mig ugyanis a gránitkockaburkolat folytonos javításra szorul, addig a keramit burkolat, mint már fent említettük évtizedekre van számítható. A szép és a hasznosnak ez az egyesítése különös érdeme az új aerának.

Hangverseny és művészarsulat a Nemzeti szállodában. A Kovács Sándor igazgatósága alatt álló és színezegyesületi tagokból szervezett kitűnő hangverseny és művészarsulat a Nemzeti szálloda kertjének helyiségében több estélyre terjedő előadásokat fog tartani. Az előadások sorozata f. hó 30-dikán kezdődik. A társulat tagjainak névsorát és az érdekes műsort legközelebb közöljük.

Merénylet a vonaton. Megírtuk a napokban, hogy a bajai vonaton történt merénylet áldozatát Pestalits Máriát, akit a közpörházban ápoltak, nem lehetett kihallgatni, mert sérülései komplikációkat idéztek elő és folytonosan eszméletlen kivüli állapotban volt. Most már megszünt a remény is arra nézve, hogy a szerencsétlen áldozat maga gyujtson világot a rejtélyes büntény felderítésére, mert ma reggel szenvedéseitől megváltotta a halál. A törvényszéki boncolást ma délután ejtették meg hulláján.

Életunt baka.

Öngyilkosság a laktanyában. — Tegnap este 8 órakor a 86. gyalogezred Halasi-uton levő laktanyájában hatalmas döbbenés zaja riasztotta fel a már nyugovóra tért legénységet. Az első század szobájából hallatszott a lövés zaja, amelyről rögtön tudták, hogy katonai fegyverből kilőtt éles tölténytől eredt. A katonák a szobába siettek, ahol rémes látvány tárult eljükk. Az ág mellett vértócsában hevert Ferger János első századbéli közvitéz. Szájából patakzott a vér, életét egy pillanat alatt kioltotta a gyilkos golyó, mely szájába hatolt be és átfurva a koponyacsontot feje bubján jött ki.

Az öngyilkosság elkövetésekor a szobában csupán egy másik közvitéz volt, aki azonban ágyán mély álomba volt merülve s csupán a lövés zajára riadt föl.

A katonai hatóság részéről azonnal megejtett vizsgálat megállapította,

hogy az életunt katonát az ágyán ülve követte el az öngyilkosságot. A fegyver csövét szájába illesztette s a lábával csetentette el a ravaszt. A lövésnek ereje oly óriási volt, hogy a szerencsétlen ember összes fogai kihullottak.

Az öngyilkos baka csak nemrégiben került Szabadkára. A kaposvári hadkiegészítő parancsnokságtól 12 társával együtt helyezték a helybeli zászlóalj állományába. Társai már néhány nap óta észlelték, hogy buskomorság vett rajta erőt, de csupán egyikük sejtji, hogy özvegy édes anyjával és fivérével történt összekocanása érlelte meg benne a sötét elhatározást.

Ferger egy levelet hagyott hátra századosának címezve, de a borítékra ráírta, hogy csak a temetés után bontsák fel. Ebben a levélben valószínűleg öngyilkosságának tulajdonképeni okát is elmondja.

A holttestet elszállították a katonai gyengélkedő házba, honnan holnap délután fogják eltemetni.

TÁVIRATOK

Burián Bécsben.

Bécs, május 22. Burián közös pénzügyminiszter ma reggel Budapestről ideérkezett. Ő felsége Buriánt fél tizenkettőkor külön kihallgatáson fogadta. Burián beszámolt budapesti utjának eredményeiről és java-latot tett gróf Andrássy Gyula fogadtatása iránt.

A háboru.

Saigon, május 22. Jonquieres tengerenagy, kit megbiztak, hogy az egész anami partot kutassa ki, hogy 14-ike óta visszatért-e az orosz hadihajók valamelyike, azt jelenti, hogy azóta orosz hajót nem láttak.

London, május 22. A Daily Chronicle jelenti Hongkongból: Az Arabia nevű hajó, mely tegnap ideérkezett, Cebro Blanconál ágyudörgést hallott és az orosz hajóhadat a Basi-csatornában látta. A Sanghai gőzös azt jelenti, hogy 10-én négy orosz szállítóhajóval találkozott, melyek Basitól dél felé tartottak. A Sanghainak drótnélküli távirókészülöke volt.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A hajójarat hirdetése nem kivándorlásra való csábitás. A szegedi kir. itélőtábla ma elvi jelentőségű határozatot hozott, amely határozat ezután már hivatva lesz a tábla hatásköre alá tartozó területen a hirdapkiadóknak további zaklatásának elejét venni. A kir. ügyészségek ugyanis a Miessner F. brémai cég amerikai hajójaratainak és az utazások árának közlésében az 1903. IV. törvényekbe ütköző kivándor-

lásra való csábitást láttak és a törvényszékek a lapkiadókat rendszerint el is itélték kisebb nagyobb pénzbüntetésre. Így legutóbb a zombori törvényszék husz korona pénzbüntetésre ítélte Oblath Károlyt a Bácskaer Volksblatt kiadótulajdonosát mert a Miessner cég hirdetését lapjában háromszor közvettette. Oblath felebezése folytán a szegedi kir. itélőtábla ma megváltoztatta a törvényszék ítéletét és fölmentette Oblathot a kihágás vádjá alól, mert a Miessnerféle hirdetések közlése vagyis amerikai hajójaratok és utazási árak közvettetele még nem képez kívándorlásra való csábitást.

Nyilttér.*)

Nyilatkozat.

A Bacsikai hitelbank alulirt igazgatósága arról értesült, hogy városzerte olyan híreket korpotálnak, melyek alkalmasak lehetnek az intézet eddigi jó hírnevét csorbítani.

Ezekkel szemben kijelentjük, hogy a bank ügyei minden tekintetben a legnagyobb rendben folynak, betevőink pénze biztos és jó helyen van és hogy üzletünk semmi tekintetben fenakadást nem szenved. Esetleg felmondani szándékozó betevőinknek a betéteket a legpontosabban kifizetjük, azon tagjainknak pedig, a kik részjegyeiket felmondják, kívánatra és aronnal kázpénzben adjuk ki teljes értéküket.

Adós tagjainkat ugyancsak figyelmeztetjük, hogy hitelveiket sem meg nem vonjuk, sem meg nem rövidítjük, nekik és általában összes tagjainknak továbbra is a legkészségesebben rendelkezésre állunk.

Végül azon hitűnknek adunk kifejezést, hogy a belső rend helyreálltával immár még nagyobb mértékben fogjuk tagjaink érdekeit szolgálhatni. A mit eddig tettünk és a jövőben tenni fogunk, mindig és kizárólag tagjaink jól felfogott érdekében történik, kérjük tehát őket, viseltessenek irányunkba tovább is bizalommal.

Szabadka, 1905. május 22-én.

A Bácskai hitelbank igazgatósága.

*) E rovat alattiakért nem felelős a Szerk.

REGÉNY CSARNOK.

Sötét hatalmak.

— Most elérkezett az idő, folytatta, amikor köteleységem születésed titkát leleplezni, hogy ha atyád, talán néhány óra múlva eljön téged visszakövetelni, ne találjon készületlenül. — Istenem, mit mond? Atyám...

— Meglátod őt, magával visz. Ne kérdezd, mi kényszerítette őt arra, hogy oly sokáig távol maradjon tőled, nem mindig jó, ha a gyermek, szülei cselekedeteinek az okát kutatja.

— Ki az atyám? Mondja meg a nevét, kiáltott föl Emil izgatottan.

— Meinert bűnügyi tanácsos az atyád és most már megértheted, hogy e leleplezést nem volt szabad halogatnom.

Emil gondolkodva nézett maga elé. A bűnügyi tanácsos az ő atyja? Most sok mindent tisztán látott, ami tegnap különösnek tünt föl előtte. Az öreg izgatottsága, mikor bemutatták neki, a szavak melyekkel bucsuzott.

Fájdalmas őszinteséggel csüngött a szomszéd ur tekintete kedvencén, azt a benyomást figyelve, melyet kijelentései az ifju kedélyre gyakoroltak. Emilnek össze kellett magát szednie, meg kellett tanulnia elviselni azon gondolatok terhet, amelyek megrohanták.

Hosszu szünet következett.

A bűnügyi tanácsos még mindig mozdulatlanul állt az ajtóban. Nagy megindulással nézte a két férfit; már többször közüjük akart lépni, hogy fiát átölelje, de ismételve legyőzte epekedését. Emilnek meg kellett szokni előbb a gondolatot, hogy ő az atyja. Szívében köszönetet mondott a szomszéd urnak, hogy a leleplezéssel megkimélte a szegénytől, melylyel fia előtt az igazságot el kellett volna mondania.

— Most már tudod, hogy ki az atyád. Itt hagyod ezt a padlászobáczkát és ragyogó termekben fogsz lakni. Szükség, nyomoruság nem fogják többé fenyegetni a jövőbe tekintő lelket. En az öreg ember tovább lakom itt remeteségemben. Nem panaszkodom a sorsom ellen, nem irigylem a te szerencsédet. Csak egy okoz fájdalmat, a te tőled való elválás. Azt hittem reméltem, hogy te leszel az, aki fáradt szempilláimat lefogja.

— Ki mondja azt, hogy önnek el kell válnia Emilől, Sternfeld ur? szólalt meg most a bűnügyi tanácsos, a meglepett férfiakhoz lépve. Távol legyen tőlem ennek még csak a gondolata is. Az ifju jobbik atyja az ön. Az ön önfeláldozásának köszönhetem, hogy Emilben öregségemnek támaszát és örömét fellelem.

A bűnügyi tanácsos homlokát végig simította, azután fiának vállaira emelte kezét és mélyen a szemébe tekintett.

— Emil, te megbocsátasz nekem. Meg akarod édesíteni öregségemet? Szeretni fogsz-e mint atyádat? Kérdi megindultan.

Emil szótlanul borult atyja tárt karjai közé. A szobában csend volt. Meinert megsimogatta megtalált fiának szöke hajfűrteit. Kimondhatat.

Ma már minden ember tudja, hogy a világhírű

Valódi Növény Essenzia-Fluid

csak „KATONA-féle“ „K. A.“ védjeggyel!
 Okakodjunk tehát hatáskörűl külföldi utánzatok megrendelésétől és kérjük határozottan csak egyetlen valódi gyártmányu KATONA-féle igazi Növény Essenzia-Fluidot, mely 12 üveg 4 kor., 1 üveg 40 fillér.

Minden olyan FLUIDOT, melyen nem áll rajta Katona név, vissza kell utasítani, mivel hamisított.

Budapesten: Török József gyógyszerháza;
 Szabadkán: Katona Ágoston gyógyszerész Csernovits-utca; Wachsmann Jenő gyógyszerész Széchenyi-tér; Zalán Béla droguistás Kossuth-u; ifj. Hoffmann József gyógyszerháza III. kör Zimonyi ut.

Megvizsgálva és véleményezve!

Ma már minden ember tudja, hogy a világhírű

Valódi Növény Essenzia-Fluid

csak „KATONA-féle“ „K. A.“ védjeggyel!
 Páratlan — nélkülözhetetlen — elérhetlenül megbízható nagy gyógyhatásu házi gyógyszer. Gyorsan gyógyít minden gyomor rendetlenséget, megszüntet gyomor- és hasgöresöt. Kitűnő szer minden gyengeségben, étvágytalanságban stb. Gyorsan étvágyat gerjeszt, így a test erőfokozódását — a test súlyának növekedését idézi elő, az egész idegrendszer megerősíti. Mint külszer, fényesen bizonyult köszvénynél.
 csuznál, tagszagatásnál stb.-nél.

Megvizsgálva és véleményezve!

lanul boldog volt. Így tehát élet alkonyán mégis jóvá tehette azt, amit fiatalságának könnyelműségében vétkezett. Mintha Mari szellemének suttozását hallotta volna a szobában, amint fiát megáldja. A szomszéd ur komolyan nézte a jelenetet; a kezei akaratlanul egybekulcsolódtak. Csendes ima szállt lelkéből az egék urához.

— Sok álmatlan éjszakán, kezdte el a bűnügyi tanácsos remegő hangon, hasztalan tártam ki karjaimat epekedve utánnad, akit szivtelenül eltasztottam magamtól. Nem érdemeltem meg mostani szerencsémemet.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: AZ ALAPÍTÓK
Szerkesztőségi és kiadóhivatali
telefon szám: 62.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastagbetűkből 6 fillér Legkisebb hirdetés 30 fillér

Raktár kiárusítás minden elfogadható árban
Kész női ruha, blous, alsó szoknya, gyermek ruha, női ing stb. VI. Deák-utca Dr. Szilassi házban a teljes berendezés eladó,

Varró leányok figyelmébe. Tanuló leányt keresek honvéd ruha elkészítéséhez. Aki már a varrásban jártassággal bír előnyben részesül. Cim Fazekas János férfi szabó VI. kör Tompa u.

Házvezetőnői állást keres egy idősebb nő. Cim a kiadóhivatalban.

Talicska készítő mestereknek megvételre ajánlatik nagy mennyiségű szil és kőris fák talicskák készítésére bővbb felvilágosítást szolgál Tománovits gözmalma Bács-Bokod (Bikity Baja) mellett.

HIVATALOS HIRDETÉSEK.

709/905. eln. szám.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre teszem, hogy a városi utkaparók ruhaszükségletének szállítására az árlejtés f. évi május hó 28-án d. e. 10 órakor a gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségében fog megtartatni.

Az árlejtési feltételek a gazdasági ügyosztályban tekinthetők meg.

Kelt Szabadkán, 1905. évi május hó 22-én.

Dr. Biró Károly
pólgármester.

10038/905. szám.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa ezennel közhirrre teszi, hogy a város közönsége tulajdonát képező a város iskoláiban és ovodáiban összegyűlt mintegy 500 méter mázsa szénpor f. évi május hó 28-án d. e. 10 órakor a gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségében nyilvános árverés útján el fog adatni.

A vételári összeg azonnal fizetendő.
Szabadka, 1905. évi május hó 20.

A városi tanács.

7277/polg. 1905 szám.

Hirdetmény.

A szabadkai kir. törvényszék, mint urbéri bíróság közhirrre teszi, hogy Kunbaja község határában levő urbéri birtok tagosítása végett a tényleges birtokosoknak az 1880. évi X. t. c. és az 1871 évi XIII. t. c. értelmében leendő megszavaztatása cél-

jából határnapul 1905. évi június hó 26-ik napjának d. e. 9 óráját tűzte ki Kunbaja község házához azon célból, hogy a birtokosoknak a birtok szerinti többsége kívánja e a tagosítást.

A nem szavazók a tagosítást kívánókhoz számíttatnak. A szavazási

lajstrom összeállítása ugyanazon napon történik.

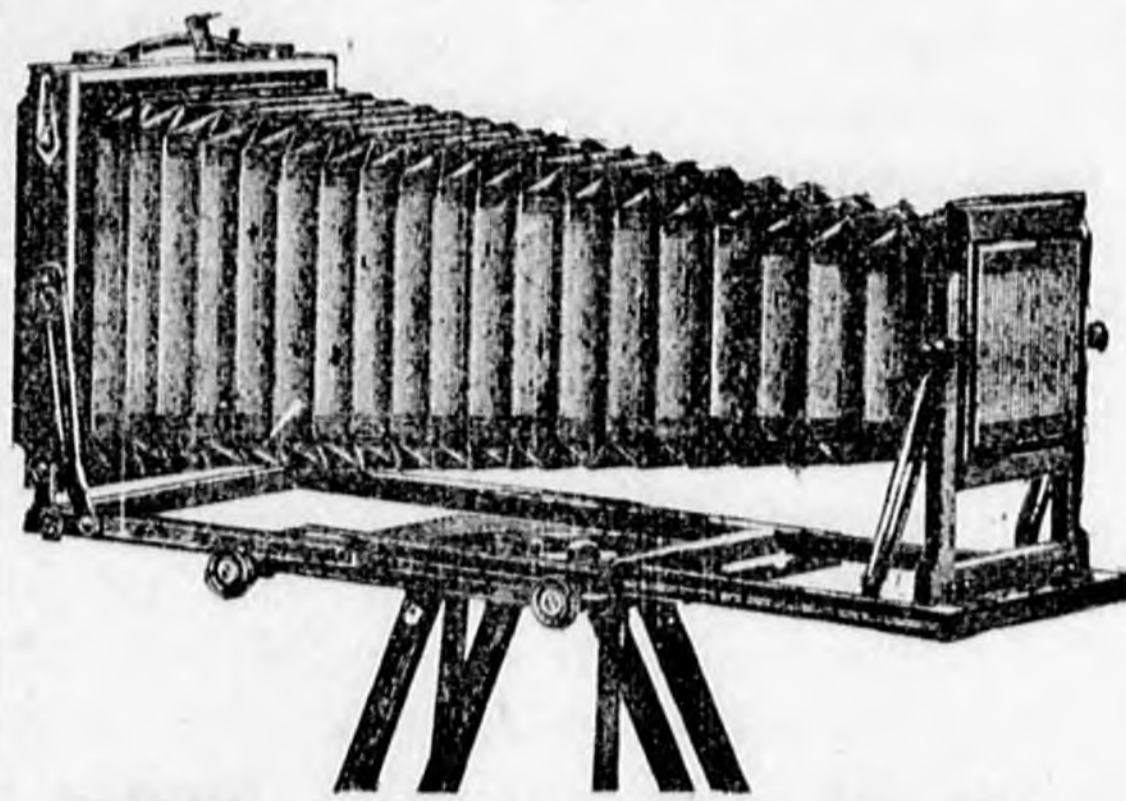
Szabadkán, 1905. évi május hó 17-ik napján.

A szabadkai kir. törvényszék mint urbéri bíróság.

Strelleky

kir. tszéki bíró

Fényképészeti cikkek, u. m.:

Érzékeny lemezek,
Papírok,
Csinos kartonok,
Te'jes felszerelések,
Vegyszerek,
Álványos és
Kézi kamrák

nagy választékban.

Moly-irtó szerek:

Chrysantol, kipróbált, biztos, kellemes illatu moly-por. 1 kó. 6 korona, dobozokban 50 fill., 1 kor. és 1.50 fillér.

Naphtalin, I ső rendű, a legolcsóbb napi árban.

Sváb- és ruszin-bogár, valamint **poloska**-irtó szerek dobozokban 50 fillér és korona.

Piratoin, a legújabl poloska-irtó szer; szagtalan, 1 üveg 1 kor.

Wachsmann és Velner

ezelőtt Zalán Béla

drogua üzletében Szabadkán, Kossuth-utca.

A XVI-ik magy. kir. szab. osztálysorsjáték nyereményeinek sorozata.

110,000 sorsj. 55,000 nyer.

Minden második sorsjegy nyer.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1 millió korona.

	korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 >	200000
2 >	100000
1 >	90000
2 >	80000
1 >	70000
2 >	60000
1 >	50000
1 >	40000
5 >	30000
3 >	25000
8 >	20000
8 >	15000
36 >	10000
67 >	5000
3 >	3000
437 >	2000
803 >	1000
1528 >	500
140 >	300
34450 >	200
4850 >	170
4850 >	130
100 >	100
4350 >	80
3350 >	40
55000 ny. és jut. összegben	14,459,000

Felhívás

a XVI-ik

magy. kir. szab. osztálysorsjátékhoz.

Az első osztály huzása már
1905. május 25. és 26. lesz.

Az első osztályu sorsjegyek ára:

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolcad
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1.50 kor.

Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvét, vagy az összeg előzetes megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb a postautalványon való rendelés. Minden megrendeléshez csatolom a hivatalos já'ektervet. A hivatalos nyereményjegyzéket azonnal a huzás után küldöm szét. — Befizetési lapokat a pénzösszegek díjmentes átutalhatása céljából ingyen bocsátok ügyfeleimnek rendelkezésére. — Becses megrendelést sziveskedjek mihamarabb hozzám juttatni.

Gaedicke A.

bankháza.

Magyarország legnagyobb szerénese gyűjtője.

Budapest, Kossuth Lajos-utca 11. sz.

Gaedicke szerencsége óriási!

Rövid időn belül

15 milliót

fizettem ki t. vevőimnek, köztük a következő főnyereményeket:

600000	korona	$\frac{2}{2}$	62551	szám
400000	>	$\frac{4}{4}$	11119	>
400000	>	$\frac{4}{4}$	28916	>
400000	>	$\frac{8}{8}$	33464	>
100000	>	$\frac{4}{4}$	42758	>
100000	>	$\frac{2}{2}$	49878	>
100000	>	$\frac{4}{4}$	87991	>
70000	>	$\frac{1}{1}$	60912	>
60000	>	$\frac{8}{8}$	17357	>
60000	>	$\frac{8}{8}$	78863	>
60000	>	$\frac{4}{4}$	82528	>
60000	>	$\frac{2}{2}$	97263	>
30000	>	$\frac{8}{8}$	6920	>
30000	>	$\frac{8}{8}$	38691	>
30000	>	$\frac{8}{8}$	90964	>
25000	>	$\frac{4}{4}$	23481	>
25000	>	$\frac{2}{2}$	30049	>
25000	>	$\frac{4}{4}$	44411	>
25000	>	$\frac{4}{4}$	87851	>
20000	>	$\frac{4}{4}$	14674	>
20000	>	$\frac{4}{4}$	28950	>
20000	>	$\frac{8}{8}$	33402	>
20000	>	$\frac{8}{8}$	35862	>
20000	>	$\frac{4}{4}$	44410	>
20000	>	$\frac{4}{4}$	50565	>
20000	>	$\frac{1}{1}$	60781	>
20000	>	$\frac{8}{8}$	78848	>
20000	>	$\frac{4}{4}$	88874	>
15000	>	$\frac{1}{1}$	31121	>
15000	>	$\frac{4}{4}$	57734	>
15000	>	$\frac{2}{2}$	77950	>
15000	>	$\frac{4}{4}$	82506	>